

ΕΡΓΙΣΤΕΡΓΙΣ

## ΟΛΙΓΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΡΩΜΥΛΙΑΣ



Υ ΜΟΝΟΝ ἀρίστη ἀλλὰ καὶ κατ' ἐξοχὴν πατριωτικὴ ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασις τῶν ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καταγομένων ὅπως συμπεληθῶσιν εἰς ἓνα Σύνδεσμον ἐν Ἀμερικῇ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν <Ο ΑΙΜΟΣ>.

Ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία εἶναι γεωγραφικὴ ἔκφρασις, δι' ἧς ὀνομάσθη ἡ Βόρειος Θράκη τὸ 1878 ὅτε αὐτὴ ἀνεκηρύσσετο ὑπὸ τοῦ Βερολινείου Συνεδρίου αὐτόνομος ἐπαρχία τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους κυβερνωμένη ὑπὸ Διοικητοῦ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη κατοικεῖτο τότε κατὰ πλειονοψηφίαν ὑπὸ Ἑλλήνων, Τούρκων καὶ ὀλίγων Βουλγάρων.

Τὸ ἴδιον ὅμως ἔτος καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου Εὐρωπαϊκοῦ Συνεδρίου ἀνεκηρύσσετο καὶ ἡ Βουλγαρία Ἡγεμονία, φέρον ὑποτελεῖς εἰς τὴν Τουρκίαν. Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ἡ Βουλγαρικὴ Ἡγεμονία ἐδημιουργήτο ὑπὸ τῆς Ρωσσίας, ἡ ὁποία νικησάσα κατα κράτος τῷ 1877 τὴν Τουρκίαν, ἐπέδωκε διὰ τῆς Συνθήκης τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τὴν δημιουργήσῃ Μεγάλῃ Βουλγαρίᾳ τὴν Βουλγαρίαν τοῦ Ἰγνάτιεφ. Τῇ ἐγκαίρῳ ὅμως ἐπεμβάσει τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἀγγλίας περιορίσθη εὐτυχῶς ἡ Μεγάλῃ Βουλγαρία εἰς μίαν Βουλγαρικὴν Ἡγεμονίαν ὑποτελεῖ.

Οἱ Βούλγαροι ἀποκτήσαντες τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν μὲ Ρωσικὰς μόνον θύρας αἵματος ἀπέδωκαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπερόπται καὶ ὑπερφίαλοι καὶ ὀφθαλμοὶ ἀναμφιβόλως ὑπὸ τῶν Πανσλαϊστῶν τῆς Ρωσσίας διεκρήριτον τὰ ἐθνικά των ὄνειρα τὰ ὅποια δὲν ἠσχύνοντο νὰ δι᾽σχυρίζωνται ὅτι περιελάμβανον καὶ τὴν ἀπόκτησιν καὶ αὐτῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Δὲν περιορίσθησαν ὅμως οἱ Βούλγαροι μόνον εἰς ἔθνικους φαιφαρισμούς τῶν λόγων. Ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ τῶν Σταμπούλῳφ ἐπαρουσιάσθησαν ἀμέσως εἰς τὴν κοίνιστρον τῆς δράσεως μὲ ἀπαιτήσεις κυριαρχικὰς εἰς τὰ Βαλκάνια. Ὁ Σταμπούλῳφ διὰ τεχνικῆς πρὸς τοὺς Γάσσους προστριβῆς κατώρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν συμπάθειαν τοῦ Ἀγγλικοῦ Λαοῦ, καὶ ἀμέσως κατόπιν ἐπελαμβάνετο τοῦ ἔργου τῆς μεγεθύνσεως τῆς Βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας. Ὁ Σταμπούλῳφ διὰ προξενικοτήματος κατελάμβανε καὶ προσήγωνε τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν εἰς ἀνατόσπαστον τμήμα τῆς Βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας. Ὁ Σουλτάν Χαμὴτ περιορίσθη τότε μόνον νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἑνωσιν, τὸ ἴδιον δὲ ἔκαμιν καὶ αἱ λοιπαὶ Εὐρωπαϊκαὶ Δυνάμεις. Ἡ Ἑλλὰς ἡ ἐπίσημος, κυβερνῶντος τοῦ ἀειμνήστου Θεοδώρου Δεληγιάννη, ἠθέλησεν ἐντονώτερον νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ ἔστειλε δῆθεν



Η ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΣ

Ἡ πόλις τῶν γραμμάτων διὰ τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας,  
ἐνθα μέχρι τοῦ 1906 ἐλειτούργουν τὰ Ζαορίτεια Διδασκαλεῖα καὶ ἡ μεγάλη  
Σχολὴ τοῦ Μαρασίου.

COMPLIMENTS OF

D. S. WALTON & CO.

NEW YORK CITY



στρατὸν εἰς τὰ Ἑλληνοτουρκικὰ σύνορα. Ἐπενέβησαν τότε αἱ Δυνάμεις καὶ ὁ ναυτικός αποκλεισμός τῆς Ἑλλάδος ἠμποδίσεν εὐτυχῶς τὴν σύρραξιν μετὰ τῆς Τουρκίας. Καὶ λέγω εὐτυχῶς διότι ἡ Ἑλλάς ἦτο τελείως ἀπαρασκευάστος διὰ πόλεμον, ὅπως καὶ κατὰ τὸ 1897. Κατὰ τὴν φράσιν ὁμῶς τοῦ μεγάλου (;) πολιτικοῦ τῆς Θεοδώρου Δεληγιάννη θὰ πολемоῦσεν ἡ Ἑλλάς μὲ ἔτι εἶχε καὶ δὲν εἶχε.

Ἀπὸ τῆς καταλήψεως τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας ἀρχίζουν τὰ βάσανα τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς. Οἱ Βούλγαροι βλέποντες τὴν ἀρθητικὴν, ἐμπορικὴν, πνευματικὴν καὶ κοινωνικὴν ὑπεροχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, ὡς σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεώς των ἔθεσαν τὴν ἀπορρόφησιν εἰ δυνατόν καὶ τὸν ἐκβουλγαρισμὸν τῶν Ἑλλήνων, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει τὴν πλήρη ἐξόντωσιν καὶ ἐκδιωγμὸν αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς των καὶ ὅστις ὑπῆρξεν ἡ πολυχίμητος κατοικία τῶν προγόνων του.

Οἱ Ἕλληνες, ὡς ἦτο ἐπόμενον καὶ φυσικόν, ἀντέταξαν πᾶσαν ἀντίστασιν κατὰ τῶν ἀφομοιωτικῶν τάσεων καὶ προσπαθειῶν τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως. Διὰ τοῦτο ὀλίγα μόνον ἔτη μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας, ἡ Βουλγαρία ἐκήρυττε τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον ἐν διωγμῷ. Τὸ 1892 διὰ Κυβερνητικῆς διαταγῆς ἐκλείοντο αὐθαρέτως ὅλοι καὶ ἐναντίον ὅρων τῆς συνθήκης, δι' ἧς ἐδημιουργήθη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, ὅλα τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας. Τὸ βίαιον κλείσιμον τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων συνετέλεσε μεγάλως τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας. Καίτοι δὲ κατόπιν καταλλήλων ἐνεργειῶν ἀνεστάλη ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διαταγῆς ταύτης, ἐν τούτοις οἱ Ἕλληνες συνηθάνθησαν πλέον ὅτι εὐρίσκοντο πρὸ συστηματικοῦ διωγμοῦ, ὁ ὁποῖος καθημερινῶς θὰ ἐγίνετο χειρότερος, ἐπιδιώκων διὰ θεμιτῶν καὶ ἀθεμιτῶν μέσων τὴν πλήρη αὐτοῦ ἐξόντωσιν. Καὶ πρὸ τῶν ὁμμάτων αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων πατριωτῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας, τῶν ἀληθινῶν τέκνων τῆς αἰωνοβίου Ἑλληνικῆς Φυλῆς, παρουσιάζετο σαφῶς τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς, ἥτοι ἡ ἐκβουλγαρισμὸς ἢ ἐκπατρισμὸς μὲ ὅλα τὰ ἐπακολουθούντα δεινὰ. Καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας ἐπροτίμησαν τὸ δεύτερον. Παρέμεινον ἐκεῖ ἀπτόητοι πρὸ τῶν ἀπειλῶν τῶν κυριαρχούντων Βουλγάρων, πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὰς ἐθνικὰς των παραδόσεις μέχρι τοῦ 1906, ὅτε οἱ Βούλγαροι παρὰ πᾶν νομικόν ἢ καὶ διεθνὲς δίκαιον καὶ παρὰ πᾶσαν ἀνθρωπιστικὴν συμπεριφορὰν, ἐξεδίωκον διὰ τῆς βίας τοὺς ἰδίους των ὑπηκόους, γεννηθέντας ἐκεῖ καὶ ζήσαντας ἐκεῖ πολὺ πρὶν ἢ οἱ Βούλγαροι ὡς ἀγρίαι ὀρδαὶ κατέλθωσιν ἐκ τοῦ Βόλγα εἰς τὰς χώρας αὐτάς. Ἀπὸ τοῦ 1906 καὶ ἐντεῦθεν συνεχίζεται εἰσέτι μέχρι σήμερον ὁ ἐκδιωγμὸς τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας ὅστις δὲν συνεπληρώθη εἰσέτι. Θὰ προσφθάσῃ ἄρα γε νὰ συμπληρωθῇ αὐτὸς ὁ ἀπάνθρωπος ἐκδιωγμὸς; Τίς οἶδε; Ἡ μοῖρα πολὺ ἀποκρύπτει.

Τώρα διὰ τὰ μέλη τοῦ Αἵμου καὶ δι' ὅλους τοὺς ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμανίας καταγομένους καὶ ἐν γένει δι' ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος

ἡ σύντομος αὕτη ἐξιστόρισις τῆς τύχης τοῦ ἀκμάζοντος καὶ συμπα-  
γοῦς στοιχείου ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ σημαίνει κάτι, καὶ σημαίνει  
μάλιστα πολὺ. Ὁ δὲ Σύλλογος «Ὁ Αἶμος» θεωρεῖ ὡς καθήκον  
ἐπιβεβλημένον νὰ ὑπενθυμίῃ εἰς ὅλους τοὺς ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυ-  
λίας καταγομένους τὴν θλιβερὰν ἱστορίαν των καὶ συνενώνων ὅλους  
ὑπὸ τὸς πτέρυγας του, νὰ τοὺς ἐμψυχώνῃ καὶ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ  
ὅπως διατηροῦν ζωηρὰν καὶ ἄσβεστον εἰς τὴν ψυχὴν των τὴν ἀνά-  
μνησιν τῆς καταγωγῆς των καὶ τὴν ἱερὰν ἀνάμνησιν τῆς πατρικῆς  
των γῆς ἢ ὁποῖα ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ὅπως ὅλη ἡ Θράκη ἡ κοιτίς τοῦ  
Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ ὁποῖα εἶναι προσωρισμένη ἀναμφιβόλως, ἂν ὁ Ὑψι-  
στος Θεὸς διαφυλάξῃ τὴν Ἑλληνικὴν Φυλὴν ἐκ τῶν ιδίων της ἀμαρ-  
τημάτων, ἵνα μίαν ἡμέραν ἀποκτήσῃ καὶ πάλιν τὴν Ἑλληνικὴν της  
χρoιάν.

Σ. ΔΑΔΑΚΗΣ, ἱατρός



HEARTY WISHES

TO THE ΑΕΜΟΣ SOCIETY

Mr. & Mrs. P. Pangalides